

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název projektu:

Rozvoj kariérového poradenství, rozšíření nabídky psychologických a speciálně pedagogických služeb pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádně nadané

Dotazníkový průzkum provedený ve středních školách Zlínského kraje

KPPP a ZDVPP Zlín při realizaci projektu s názvem Rozvoj kariérového poradenství, rozšíření nabídky psychologických a speciálně pedagogických služeb pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádně nadané, který je realizován v rámci operačního programu EU CZ 1.07/1.2.00/14/0007 zaměřeného na rovné příležitosti pro všechny, zmapovala dotazníkovou formou zájem středních škol Zlínského kraje o spolupráci v této oblasti.

V rámci dotazníkového průzkumu byly v měsíci lednu 2011 osloveny všechny střední školy ve Zlínském kraji s žádostí o zodpovězení 10 dotazů, které se vztahovaly k péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a zájmu o spolupráci s KPPP Zlín. Z celkového počtu 71 středních škol vrátilo vyplněný dotazník 40 škol (cca 56%).

Odpovědi z dotazníků jednotlivých škol byly pro snadnější orientaci seřazeny do tabulek podle jednotlivých okresů a tvoří společně s dotazníky přílohy zpracovaného průzkumu.

Analýza odpovědí na jednotlivé otázky dotazníku

1) Máte ve vaší škole žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (zdravotně postižení, zdravotně a sociálně znevýhodnění, mimořádně nadaní)?

36 škol uvedlo, že ve škole žáky se speciálně vzdělávacími potřebami mají (převážně zdravotně znevýhodněné, ale i sociálně znevýhodněné, zdravotně postižené a mimořádně nadané). 4 školy odpověděly, že žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nemají.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2) Jakým způsobem zohledňujete při vzdělávání jejich potřeby a možnosti?

Většina škol (18) uváděla, že vzdělávají žáky se speciálními vzdělávacími potřebami podle individuálních vzdělávacích plánů, že respektují doporučení školských poradenských zařízení (12). 17 škol vypsalo konkrétní formy zohlednění (např. bezbariérový přístup, úprava způsobu zkoušení, poskytování kompenzačních pomůcek, respektování pomalejšího pracovního tempa, umožnění účasti na soutěžích a olympiádách, kopírování textů, rozložení učiva do delšího období, užší spolupráce s rodinou apod.)

3) S jakými problémy se při jejich vzdělávání setkáváte?

6 škol uvedlo, že žádné problémy se žáky se speciálním vzdělávacími potřebami nemá, 6 škol otázku nezodpovědělo. Za problém školy nejčastěji považovaly nedostatečnou domácí přípravu a horší zvládnutí učiva (9), nedostatečnou spolupráci s rodiči a zhoršené sociální zázemí žáků (6), problémové chování a začlenění do kolektivu (3), pomalé pracovní tempo (3), zvýšenou unavitelnost (1), horší soustředěnost (3), komunikační problémy (1), zvýšené nároky na vyučující a delší adaptaci pedagogů na práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (2).

4) Jsou na vaší škole studijní nebo učební obory, které nejsou vhodné pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami? Pokud ano, o které obory se jedná?

19 škol uvedlo, že žádné nevhodné obory pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami na jejich škole nejsou, 12 škol vypsalo konkrétní nevhodné obory, 7 škol uvedlo jako podmínku studia na jejich škole doporučení lékaře, 2 školy se k dané otázce nevyjádřily.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

5) Je při studiu těchto oborů důležitá:

- plošná a prostorová představivost
- zrakové vnímání,
- jemná motorika
- pracovní tempo
- senzomotorická koordinace
- intelektové schopnosti
- tělesná zdatnost, hrubá motorika
- psychická stabilita, osobnostní faktory
- pozornost
- jazykové znalosti
- jiné specifické požadavky (dopište, prosím, jaké).....

Konkrétní oblasti důležité pro studium na škole ve zvolených oborech uvedlo 26 škol, 14 škol na dotaz neodpovědělo.

6) Jsou na vaší škole studijní nebo učební obory, které jsou naopak vhodné pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami? Které to jsou?

Konkrétní obory pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vyjmenovalo 19 škol, 8 škol považuje za vhodné všechny obory, 8 škol nepovažuje za vhodný žádný obor. 5 škol se nevyjádřilo.

7) Jaká oslabení se v uvedených oborech tolerují (v oblasti čtení, psaní, pravopisu, matematice, zvládání cizího jazyka, chování, pozornosti, pracovního tempa, popř. jiné, dopište.....)

Většinou školy uváděli, že mají snížené nároky v oblasti čtení, psaní, cizího jazyka, matematiky, pracovního tempa, pozornosti nebo chování. 8 škol odpovědělo, že poskytují toleranci v rámci doporučení školského poradenského zařízení nebo lékaře.

8) Jsou žáci se speciálními vzdělávacími potřebami ohroženi předčasným odchodem ze studia více než ostatní žáci vaší školy?

25 škol uvedlo, že žáci se speciálními vzdělávacími potřebami nejsou ohroženi předčasným odchodem ze studia více než ostatní žáci. 9 škol přiznalo, že žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou předčasným odchodem více ohroženi a to zejména žáci se sociálním znevýhodněním. Zbývající školy napsaly, že tyto údaje nesledují a nebo na otázku neodpovědělo.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

9) Máte zájem o spolupráci s KPPP a ZDVPP Zlín v oblasti kariérového poradenství pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky ohrožené předčasným odchodem ze vzdělávání?

ano - ne

38 škol uvedlo, že zájem o spolupráci v rámci kariérového poradenství pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami má, 2 školy na otázku neodpověděly.

10) Pokud ano, v jaké oblasti:

Nejčastěji požadovaným způsobem spolupráce byla konzultace žáků školy s odborným pracovníkem poradny, zaměřená na oblast kariérového poradenství, preferuje ji 32 škol. O odborné vyšetření žáků projevilo zájem 24 škol. O vzdělávání svých pedagogů v rámci kariérového poradenství má zájem 24 škol. 3 školy druh spolupráce s KPPP Zlín blíže neupřesnily.

Shrnutí

Dotazníkový průzkum zaměřený na střední školy ve Zlínském kraji s cílem zmapovat péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a zájem o spolupráci s KPPP Zlín v oblasti kariérového poradenství ukázal, že tato problematika více než polovinu středních škol zajímá a jsou ochotny s námi spolupracovat na rozvoji kariérového poradenství a vytváření rovných podmínek pro všechny žáky. Požadované či očekávané oblasti našeho působení a spolupráce vytváří předpoklady ke zkonkretizování nabídky našich služeb.

Zpracovala: PhDr. Božena Debeřová, 1. 6. 2011

